

**Hallintovaliokunnan mietintö n:o 9 hallituksen esityksestä laiksi
väestötietolain 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunta on 20 päivänä kesäkuuta 1994 lähettänyt hallintovaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 122.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina hallitusneuvos Sakari Vanhala sisäasiainministeriöstä, tietohuoltopäällikkö Leena Meisalo Suomen Kuntaliitosta ja rekisteripäällikkö Rolf Ahlfors Väestörekisterikeskuksesta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi väestötietolakia siten, että rekisteritoimitot ja kunnat voisivat paikallisesti sopia siitä, että kuntien rakennusvalvontaviranomaiset vastaisivat väestötietojärjestelmään talletettavien rakennus- ja huoneistotietojen ylläpidosta.

Rakennusvalvontaviranomaisilla on paras asiantuntemus arvioida kyseisten tietojen laatutasoa ja tarvittaessa tarkastaa tietojen virheettömyyttä ja ajantasaisuutta. Siirtämällä rakennus- ja huoneistotietojen ylläpitovastuu etenkin suurissa kunnissa kuntien rakennusvalvontaviranomaisille tai jollekin muulle tehtävään soveltuvalla kunnallisella viranomaisella kyseisten tietojen rekisteröintiä voitaisiin yksinkertaistaa. Sa-

malla paikalliset olosuhteet voitaisiin ottaa paremmin huomioon.

Valiokunta pitää tärkeänä, että kunnille uudesta tehtävästä aiheutuvat kustannukset otetaan huomioon väestötietojärjestelmästä kunnille annettavien tietopalveluiden maksualennuksina ja että selvitetäisiin mahdollisuuksia vastaisuudessa jakaa väestötietojärjestelmästä tapahtuvasta rakennus- ja huoneistotietojen luovuttamisesta kertyviä tuloja myös kunnille.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisena ja puoltaa sen hyväksymistä sellaisenaan.

Valiokunta ehdottaa kunnioittaen,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Helsingissä 14 päivänä syyskuuta 1994

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Väistö, varapuheenjohtaja Varpasuo, jäsenet R. Aho, Enestam, Järvilahti, Kautto, Laakkonen, Mark-

kula, Pulliainen, Saario, Ukkola, Urpilainen, Vähänäkki ja Ääri sekä varajäsenet Muttilainen ja Perho-Santala.

**Hallintovaliokunnan mietintö n:o 10 hallituksen esityksestä laiksi
kirkkolain 20 luvun 5 §:n muuttamisesta**

Eduskunta on 20 päivänä syyskuuta 1994 lähettänyt hallintovaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 171.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina hallitussihteeri Antti Vuorinen opetusministeriöstä, lainsäädäntöneuvos Eero J. Aarnio oikeusministeriöstä, kirkkoneuvos Matti Halttunen kirkkohallituksesta, lakimies Arja Rossinen Helsingin seurakuntayhtymästä ja suomalaisen seurakunnan kirkkoherra Timo Posti Pohjan seurakuntayhtymästä.

Hallituksen esitys

Kirkolliskokouksen 5 päivänä toukokuuta 1994 tekemän ehdotuksen johdosta kirkkolakia ehdotetaan muutettavaksi niin, että täydellisessä yhteistaloudessa olevissa seurakunnissa kirkolliskokouksen maallikkoedustajien valitsijakunnan muodostaisivat seurakuntaneuvoston jäsenet yhdessä asianomaisesta seurakunnasta yhteiseen kirkkovaltuustoon valittujen jäsenten kanssa. Voimassa olevan lain mukaan kirkolliskokouksen maallikkoedustajien vaaliin täydellisessä yhteistaloudessa olevissa seurakunnissa osallistuvat vain seurakuntaneuvoston jäsenet.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan niin, että sitä voidaan soveltaa jo seuraavissa kirkolliskokousvaaleissa, jotka suoritetaan kirkolliskokouksen toimikaudeksi 1996—1999.

Valiokunnan kannanotot

Valiokunta toteaa, että kirkkolain (1054/93) mukaan kirkolliskokouksen maallikkoedustajat valitaan välillisillä vaaleilla, joissa äänivaltaisia ovat kirkkovaltuustojen tai seurakuntaneuvostojen maallikkojäsenet. Kullakin seurakunnalla on neljä ääntä ja lisäksi yksi ääni seurakunnan väkiluvun täyttä tuhatta kohti. Tämä äänimäärä jaetaan kussakin seurakunnassa äänivaltaisten kesken kolmen desimaalin tarkkuudella. Tällöin

yksittäisen äänen painoarvo saattaa vaihdella huomattavasti.

Hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen tavoitteena on tasoittaa valitsijain käytössä olevaa äänimäärän eroa, joka vallitsee yksittäisten seurakuntien ja täydellisessä yhteistaloudessa olevien seurakuntien välillä.

Ehdotuksen mukaan täydellisessä yhteistaloudessa olevissa seurakunnissa kirkolliskokouksen maallikkoedustajien valitsijakunnan muodostavat seurakuntaneuvoston jäsenet yhdessä seurakunnasta yhteiseen kirkkovaltuustoon valittujen jäsenten kanssa. Jos sama henkilö on jäsenenä sekä seurakuntaneuvostossa että yhteisessä kirkkovaltuustossa, hän itse käyttää äänioikeuttaan seurakuntaneuvoston jäsenenä ja yhteisen kirkkovaltuuston jäsenen äänioikeutta käyttäen tällöin hänen varajäsenensä yhteisessä kirkkovaltuustossa.

Edellä lausuttuun liittyen asiantuntijoiden kuulemisen yhteydessä on tuotu esiin ongelmana se seikka, että osa seurakunnan äänimäärästä voi jäädä käyttämättä sen johdosta, ettei yhteisen kirkkovaltuuston jäsenellä ole aina varajäsentä.

Valiokunta toteaa, että kirkon vaalijärjestyksen 4 luvun 4 §:n 2 momentin nojalla hiippakunnan vaalilautakunta laskee ja vahvistaa vaalivuoden tammikuun 25 päivään mennessä jokaiseen hiippakuntaan kuuluvan seurakunnan osalta erikseen kirkkovaltuuston tai seurakuntaneuvoston jäsenen äänimäärän. Uutta vaalijärjestelmää aikanaan säädettäessä lähdettiin siitä, että valitsijayhdistykset pitävät huolen siitä, että varajäseniä on riittävästi. Tämä on perusteltu lähetoikhta, joka liittyy päätöksentekoon laajemminkin.

Kirkon vaalijärjestyksen 2 luvun 62 § käsittelee erityistilanteita, joissa seurakuntaneuvoston tai kirkkovaltuuston, myös yhteisen kirkkovaltuuston, jäsenmäärä jää alle säädetyn määrän. Kirjallisuudessa on otettu varovaisesti sellainen tulkinta, että tällaisessa tapauksessa seurakunnan yhteinen äänimäärä jaettaisiin ennalta tiedossa olevien äänestäjien lukumäärällä, ettei seu-